

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. P.14.1289.N

A L,

vreemdeling,

eiser, vastgehouden,

met als raadsman mr. Dirk Geens, advocaat bij de balie te Antwerpen, met kantoor te 2018 Antwerpen, Lange Lozanastraat 24, waar de eiser woonplaats kiest,

tegen

BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van Justitie, belast met Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, voor wie optreedt de directie Opvolging en ondersteuning, bureau Geschillen, met kantoor te 1000 Brussel, Antwerpsesteenweg 59b,

ambtshalve tussenkomende partij,

verweerder.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Antwerpen, kamer van inbeschuldigingstelling, van 24 juli 2014.

De eiser voert in een memorie die aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

Raadsheer Filip Van Volsem heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Marc Timperman heeft geconcludeerd.

II. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

Middel

1. Het middel voert schending aan van artikel 13.1 van de Richtlijn 2008/115/EG van 16 december 2008 van het Europees Parlement en de Raad over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (hierna Terugkeerrichtlijn) en artikel 72 Vreemdelingenwet: het arrest verwerpt eisers hoger beroep zonder enige inhoudelijke beoordeling en gaat dus niet na of de maatregel van vrijheidsberoving in overeenstemming is met de wet; daardoor mist dit rechtsmiddel elke doeltreffendheid, welke nochtans is vereist door artikel 13.1 Terugkeerrichtlijn; geen enkele wetsbepaling ontslaat het onderzoeksgerecht van de door artikel 72 Vreemdelingenwet bedoelde wettigheidscontrole indien de verweerder een nieuwe titel van vrijheidsberoving heeft genomen en de vreemdeling op grond daarvan opgesloten blijft; anders oordelen impliceert dat de verweerder op ieder ogenblik de rechtsgang kan afbreken door het nemen van een nieuwe administratieve beslissing, waardoor hij elke rechterlijke controle onmogelijk zou kunnen maken en elke foutieve vrijheidsberoving eenvoudig en definitief kan worden toegedekt; die toetsing heeft zijn belang voor een eventuele schade-eis van de eiser wegens onrechtmatige vrijheidsberoving.

2. Artikel 13.1 Terugkeerrichtlijn bepaalt: “*Aan de betrokken onderdaan van een derde land wordt een doeltreffend rechtsmiddel van beroep of bezwaar toege-*

kend, dat hij bij een bevoegde rechterlijke of administratieve autoriteit of bij een onpartijdig samengestelde bevoegde instantie waarvan de onafhankelijkheid is gewaarborgd, kan aanwenden tegen de in artikel 12, lid 1, bedoelde besluiten in het kader van de terugkeer.” De bepaling houdt geen verband met de toetsing door een rechterlijke autoriteit van de door een administratieve autoriteit bevolen maatregel van vrijheidsberoving teneinde de terugkeer te kunnen voorbereiden of de verwijderingsprocedure uit te voeren.

In zoverre het middel schending van die bepaling aanvoert, faalt het naar recht.

3. Het onderzoeksgerecht dat op grond van artikel 72 Vreemdelingenwet verzocht wordt uitspraak te doen over de wettigheid van een administratieve beslissing van vrijheidsberoving van een vreemdeling, dient vast te stellen dat dit rechtsmiddel zonder voorwerp is indien de vreemdeling niet langer krachtens die beslissing, maar op grond van een andere autonome titel van zijn vrijheid is beroofd. Het door artikel 72 Vreemdelingenwet bedoelde wettigheidsonderzoek heeft immers slechts betrekking op de bekritiseerde titel van vrijheidsberoving.

In zoverre het middel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt het naar recht.

4. De overheid kan niet willekeurig, maar slechts in de in de Vreemdelingenwet bepaalde gevallen een nieuwe titel van vrijheidsberoving uitvaardigen.

De vreemdeling kan vervolgens op grond van artikel 72 Vreemdelingenwet en volgens de daarin bepaalde procedure het onderzoeksgerecht verzoeken om de wettigheid van de nieuwe titel van vrijheidsberoving te onderzoeken.

In zoverre het middel aanvoert dat de overheid naar eigen inzicht op ieder ogenblik de rechtsgang kan afbreken en aldus elke rechterlijke controle onmogelijk kan maken, faalt het naar recht.

5. Uit de omstandigheid dat het onderzoeksgerecht op grond van artikel 72 Vreemdelingenwet de wettigheid van een administratieve beslissing van vrijheidsberoving van een vreemdeling niet langer kan toetsen omdat zijn vrijheidsberoving niet meer op die titel is gegrond, volgt niet dat de betrokkene de onrechtmatigheid van die titel en de daarop gesteunde vrijheidsberoving niet meer kan laten toetsen door de burgerlijke of de strafgerichten.

In zoverre het middel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt het naar recht.

Ambtshalve onderzoek van de beslissing

6. De substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen zijn in acht genomen en de beslissing is overeenkomstig de wet geweest.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiser tot de kosten.

Bepaalt de kosten op 61,11 euro.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, tweede kamer, samengesteld uit voorzitter Paul Maffei, als voorzitter, de raadsheren Gustave Steffens, Filip Van Volsem, Alain Bloch en Peter Hoet, en op de openbare rechtszitting van 16 september 2014 uitgesproken door voorzitter Paul Maffei, in aanwezigheid van advocaat-generaal Marc Timperman, met bijstand van afgevaardigd griffier Véronique Kosynsky.

V. Kosynsky

P. Hoet

A. Bloch

F. Van Volsem

G. Steffens

P. Maffei